

ЗАКОН ЗА ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР

(„Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 102/19)

I. Општи одредби

Предмет на законот

Член 1

Со овој закон се уредуваат основните начела на инспекцискиот надзор, статусот, надлежностите и работењето на Инспекцискиот совет, организацијата и раководењето со инспекциските служби, следењето, контролата и координацијата на работата на инспекциските служби, статусот и вработувањето на инспектор, лиценцата за инспектор, правата и обврските на инспектор (системот на надоместоци на плати на инспекторите, системот за стручно усовршување и обука на инспекторите), учинокот на инспектор, права и обврски на субјектите на инспекциски надзор при вршење на инспекциски надзор, постапката на вршење инспекциски надзор, посебните дејствија во инспекциската постапка, односите на инспекциските служби и надлежните органи, како и спроведувањето на законот.

Примена на законот

Член 2

- (1) Одредбите од овој закон, кои се однесуваат на постапката за вршење на инспекциски надзор, се применуваат на инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата или како организациски единици, во рамки на органите на државната управа, општините, општините во Градот Скопје и Градот Скопје.
- (2) Одредбите на овој закон, кои се однесуваат на обврските на инспекциските служби кон Инспекцискиот совет, се применуваат на инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата или како организациски единици во рамки на органите на државната управа.
- (3) Одредбите на овој закон, кои се однесуваат на условите за вршење на должноста инспектор и раководењето, се применуваат на инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата или како организациони единици во рамки на органите на државната управа, општините, општините во Градот Скопје и Градот Скопје.
- (4) Одредбите од ставовите (1), (2) и (3) не се применуваат во Министерството за финансии, вклучувајќи ги Управата за јавни приходи и Царинската управа, Министерството за одбрана, Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации и Министерството за внатрешни работи.

Значење на изрази употребени во овој закон

Член 3

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

- 1) Инспекциски надзор е надзор над примената на законите и другите прописи и општи акти во работењето на субјектите на надзор;

- 2) Субјект на инспекциски надзор е правно и физичко лице утврдено со законите во кои е предвидено вршење на инспекциски надзор;
- 3) Инспектор е службено лице со овластувања, одговорности, права и обврски утврдени со закон, кое врши инспекциски надзор;
- 4) Инспекциска постапка е вид на постапка уредена со овој закон, со Законот за општата управна постапка или со друг посебен закон;
- 5) Инспекциски акти и дејствија се сите акти и дејствија, коишто инспекторите ги донесуваат и преземаат во инспекциската постапка;
- 6) Инспекциски мерки се мерки предвидени со овој и со друг закон, кои ги преземаат инспекторите при инспекцискиот надзор, заради отстранување на утврдените неправилности и недостатоци;
- 7) Опомена е инспекциска мерка со која субјектот на надзор примарно се задолжува да ги отстрани утврдените неправилности и недостатоци во определен рок;
- 8) Проценка на ризик е процес на анализа, управување и известување за ризикот од неусогласеноста на работењето на субјектот на надзор, со прописите од соодветната област.

Употреба на јазиците и писмата

Член 4

Одредбите од Законот за употреба на јазиците соодветно се применува при инспекцискиот надзор.

II. Основни начела на инспекцискиот надзор

Начело на законитост

Член 5

Во вршење на инспекцискиот надзор, инспекторот е должен да постапува согласно со Уставот, законите, меѓународните договори ратификувани согласно со Уставот и други прописи донесени врз основа на закон.

Начело на заштита на јавниот интерес

Член 6

При вршење на инспекцискиот надзор, инспекторот обезбедува заштита на јавниот интерес.

Начело на еднаквост, непристрасност и објективност

Член 7

Инспекторот во вршењето на инспекцискиот надзор обезбедува еднаквост, непристрасност и објективност кон субјектите на инспекциски надзор.

Начело на одговорност

Член 8

Инспекторот е одговорен за стручно и совесно извршување на инспекцискиот надзор и за штетата предизвикана со незаконито дејствие или незаконито одбивање да преземе соодветно дејствие.

Начело на материјална вистина

Член 9

Инспекторот, по службена должност, ја утврдува фактичката состојба и изведува докази во постапката на инспекцискиот надзор.

Начело на сослушување на субјектите на инспекцискиот надзор

Член 10

Пред преземањето на инспекциските мерки за отстранување на неправилностите и недостатоците, утврдени кај субјектите на инспекцискиот надзор, инспекторот е должен да им даде можност на субјектите на инспекцискиот надзор да се изјаснат за фактите и околностите кои се утврдуваат при инспекцискиот надзор.

Начело на самостојност

Член 11

Инспекторот во рамките на своите овластувања и надлежност, утврдени со овој или друг закон, е самостоен и независен во вршењето на инспекцискиот надзор и во преземањето на инспекциски мерки утврдени со закон.

Начело на јавност

Член 12

- (1) Инспекцискиот надзор е јавен.
- (2) Инспекциските служби, преку своите веб страници и веб страницата на Инспекцискиот совет, редовно објавуваат информации од значење за јавноста, за спроведените дејствија и за преземените инспекциски мерки заради заштита на животот и здравјето на луѓето или имотот или заради потешки нарушувања на јавниот интерес.

Начело на пропорционалност

Член 13

- (1) При вршењето на инспекцискиот надзор инспекторот презема инспекциски мерки согласно со закон, кои се неопходни за отстранување на утврдените неправилности и недостатоци, кои се најповолни за субјектот на инспекцискиот надзор, внимавајќи при тоа да не го попречува ефикасното функционирање на субјектот на инспекцискиот надзор.
- (2) При определувањето на инспекциските мерки и рокот за отстранување на утврдените недостатоци инспекторот се раководи од тежината на недостатокот, штетните последици предизвикани кон јавниот интерес или интересот на трети лица, како и времето кое е потребно субјектот на инспекцискиот надзор да ги отстрани утврдените недостатоци.

Начело на превенција

Член 14

При вршењето на инспекцискиот надзор инспекторот првенствено врши превентивна функција, а презема инспекциски мерки тогаш кога со превентивната функција не може да се обезбеди целта на инспекцискиот надзор.

Начело на супсидијарност

Член 15

Во инспекциската постапка се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка, доколку со овој или друг закон поинаку не е уредено.

III. Статус, надлежности и работење на Инспекциски совет

Статус на Инспекциски совет

Член 16

(1) Инспекциски совет (во натамошниот текст: Советот) е самостоен орган на државна управа со својство на правно лице, со седиште во Градот Скопје, со права, обврски и одговорности утврдени со овој закон.

(2) Најдоцна до 15 декември во тековната година, Советот донесува годишен план за работа, за наредната година.

(3) Советот за својата работа поднесува годишен извештај за информирање до Владата на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Владата) и Собранието на Република Северна Македонија, најдоцна до крајот на првото тримесечје на тековната, за претходната година.

Раководење со Инспекцискиот совет

Член 17

(1) Со Инспекцискиот совет раководи претседател.

(2) Во случај на отсуство или спреченост за доаѓање на работа, претседателот го заменува еден од членовите на Советот, овластен од претседателот.

Надлежности на Инспекциски совет

Член 18

(1) Советот ги врши следните работи:

1) ја следи и координира работата на инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациски единици за инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа;

2) се грижи за примената на меѓународно признатите стандарди за инспекциски надзор пропишани од меѓународните, европските и регионалните организации за стандардизација, како и за стандардите и другите стандардизациски документи кои ја сочинуваат националната стандардизација, како и правилата на добра практика кои ги применува субјектот на инспекциски надзор;

3) дава писмена согласност на годишниот план за инспекциски надзор на инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациски единици за инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа;

- 4) дава мислење на методологиите за проценка на ризик донесени од инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациски единици за инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа;
- 5) дава мислење на шестмесечните извештаи за инспекциски надзор на инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациски единици за инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа;
- 6) дава мислење на предлозите на законите и подзаконските акти од областа на инспекцискиот надзор;
- 7) донесува насоки за изготвување на актите за внатрешна организација и систематизација на инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациските единици за инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа, врз основа на кои Министерството за информатичко општество и администрација дава согласност;
- 8) подготвува годишен извештај за работа на инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациски единици за инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа, кој го доставува до Владата;
- 9) издава налог за вршење на поединечен и заеднички инспекциски надзор, на инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациски единици за инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа;
- 10) донесува програма за интерактивна обука за стекнување со лиценца за инспектор;
- 11) донесува програма за испит за лиценца за инспектор - општ дел и го организира и спроведува општиот дел од испитот за лиценца за инспектор;
- 12) издава и одзема лиценца за инспектор;
- 13) развива политики за управување со учинокот на инспекторите и ја следи успешноста на нивното работење;
- 14) креира единствена рамка за развој и управување со инспекторите во инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациски единици за инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа;
- 15) воспоставува и одржува систем за стручно усовршување и обука на инспектори во инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациски единици за инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа;
- 16) донесува и спроведува годишна програма за генеричка обука на инспекторите во инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациски единици за инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа;
- 17) донесува стратешки план, годишен план за работа и годишен извештај за работа на Советот;
- 18) воспоставува и одржува регистри и информациски систем за управување со инспекцискиот надзор;
- 19) постапува по претставки од физички и правни лица, поврзани со работата на инспекторите, инспекциските служби и/или субјектите на инспекциски надзор;
- 20) поднесува предлог за разрешување на директор на инспекциска служба од член 26, став (1), точка 1;
- 21) поднесува иницијатива за утврдување на дисциплинска одговорност на инспектор;
- 22) спроведува меѓународна соработка во областа на инспекциски надзор и
- 23) други работи утврдени со закон.

Член 19

- (1) Советот работи и одлучува на седница.
- (2) Одлуките на Советот се донесуваат со мнозинство гласови од вкупниот број на членови, а ги потпишува претседателот или член на Советот кој тој ќе го овласти.
- (3) Годишниот план за работа на Советот, годишниот извештај за работа на Советот, годишниот извештај за работата на инспекциските служби и годишната програма за генеричка обука на инспекторите, се објавуваат на веб страницата на Советот.
- (4) Советот донесува деловник за работа и други акти, со кои поблиску се уредува начинот на работа и спроведувањето на неговите надлежности.

Состав на Советот

Член 20

- (1) Советот има претседател и шест члена, кои функцијата ја извршуваат професионално, со мандат од четири години, со право на уште еден избор.
- (2) Членови на Советот се избираат во следниве области:
 - 1) пазар, работни односи и безбедност и здравје при работа;
 - 2) животна средина и заштита на здравје на луѓето;
 - 3) градежништво, урбанизам, комунални работи и транспорт;
 - 4) земјоделство, шумарство, ветеринарство и безбедност на храна;
 - 5) образование, наука и култура и
 - 6) управа.

Избор на претседател и членови на Советот

Член 21

- (1) За претседател на Советот може да биде избрано лице кое:
 - 1) има државјанство на Република Северна Македонија;
 - 2) во моментот на изборот со правосилна судска пресуда не му е изречена казна затвор или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;
 - 3) има стекнато најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен;
 - 4) има најмалку шест години работно искуство на раководно работно место, по дипломирањето;
 - 5) поседува еден од следниве меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англиски јазик:
 - ТОЕФЕЛ ИБТ – најмалку 74 бода,
 - ИЕЛТС (IELTS) – најмалку 6 бода,
 - ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) – најмалку B2 (B2) ниво,
 - ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) – положен,
 - БУЛАТС (BULATS) – најмалку 60 бода или
 - АПТИС (APTIS) – најмалку ниво B2 (B2).
 - 6) поседува потврда за активно познавање на компјутерски програми за канцелариско работење.
- (2) За член на Советот може да биде избрано лице кое:
 - 1) има државјанство на Република Северна Македонија;
 - 2) во моментот на изборот со правосилна судска пресуда не им е изречена казна затвор или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;
 - 3) има стекнато најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен;

- 4) најмалку шест години работно искуство по дипломирање, во соодветната област за која е избран за член;
 - 5) поседува еден од следниве меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англиски јазик:
 - ТОЕФЕЛ ИБТ – најмалку 74 бода,
 - ИЕЛТС (IELTS) – најмалку 6 бода,
 - ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) – најмалку Б2 (B2) ниво,
 - ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) – положен,
 - БУЛАТС (BULATS) – најмалку 60 бода или
 - АПТИС (APTIS) – најмалку ниво Б2 (B2)
 - 6) поседува потврда за активно познавање на компјутерски програми за канцелариско работење
- (3) Претседателот и членовите на Советот, врз основа на јавен оглас, ги избира и ги разрешува Владата.
- (4) Јавниот оглас го објавува Владата и не може да биде пократок од 15 дена, вклучувајќи го денот на неговото објавување.
- (5) Јавниот оглас се објавува на веб страницата на Владата, како и во најмалку два дневни весници, од кои еден што се издава на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат на службен јазик различен од македонскиот јазик.
- (6) Јавниот оглас од став (3) на овој член, се распишува шест месеци пред истекот на мандатот на претседателот и членовите на Советот.
- (7) Претседателот и членовите на Советот не можат да бидат членови во органи и тела кои ги избира или именува Собранието на Република Северна Македонија или Владата.

Разрешување на претседател и член на Советот

Член 22

- (1) Претседателот, односно членот на Советот, може да биде разрешен пред истекот на мандатот за кој е избран, во следните случаи:
- 1) на негово барање;
 - 2) ако со правосилна судска одлука е осуден за кривично дело со казна затвор или му е изречена казна забрана за вршење на професија, дејност или должност;
 - 3) поради загубена деловна способност за вршење на функција;
 - 4) поради повреда на прописите или злоупотреба на функцијата.
- (2) По разрешувањето на претседателот или член на Советот, во случаите од став (1) на овој член, Владата во рок од седум дена, именува вршител на должноста, до изборот на нов претседател или член во согласност со одредбите од член 21 од овој закон, но не подолго од три месеци.

Надлежности на претседател на Советот

Член 23

Претседателот на Советот:

- 1) го координира, организира и раководи со работењето на Советот;
- 2) го претставува и застапува Советот;
- 3) презема правни дејствија во име и за сметка на Советот;
- 4) донесува прописи и други акти за кои е овластен со закон;
- 5) донесува акти за внатрешна организација и систематизација на работните места на стручно – административната служба на Советот;

- 6) издава налог за единичен и заеднички инспекциски надзор;
- 7) се грижи и ја обезбедува јавноста во работењето на Советот;
- 8) ги свикува и раководи со седниците на Советот;
- 9) поднесува барање до Советот, за поднесување на иницијатива за поведување на дисциплинска постапка против инспектор;
- 10) во согласност со закон презема и други мерки.

Надлежности на членот на Советот

Член 24

Членот на Советот:

- 1) учествува во работата на седниците на Советот;
- 2) предлага одлуки на Советот;
- 3) ги разгледува програмските и извештајни документи на инспекциските служби во областа за која е избран;
- 4) доставува писмен предлог до претседателот на Советот, за издавање на налог за единичен и заеднички инспекциски надзор;
- 5) ја следи и координира работата на инспекциските служби во областа за која е избран;
- 6) ги разгледува и предлага мислења по законски и подзаконски акти, кои ги предлагаат органите од соодветната област;
- 7) поднесува барање до Советот, за поднесување на иницијатива за поведување на дисциплинска постапка против инспектор;
- 8) постапува по претставки во областа за која е избран, поднесени од физички и правни лица;
- 9) врши други работи од делокруг на областа за која е избран согласно со закон.

Стручно – административна служба на Советот

Член 25

- (1) Советот има стручно – административна служба, со која раководи генерален секретар на начин кој обезбедува законито, стручно, одговорно, навремено и економично работење.
- (2) За вработените во стручно – административната служба на Советот се применуваат одредбите од Законот за административните службеници, Законот за вработените во јавниот сектор и општите прописи од областа на работните односи.

IV. Организација и раководење со инспекциските служби

Организација на инспекциските служби

Член 26

- (1) Инспекциските служби се организирани како:
 - 1) органи во состав на министерствата – државни инспекторати за одделни области;
 - 2) организациски единици за инспекциски надзор во состав на органите на државната управа – сектор или одделение за инспекциски надзор;
 - 3) организациски единици за инспекциски надзор во состав на општините, општините во Градот Скопје и Градот Скопје – Сектор или одделение за инспекциски надзор;
- (2) Инспекциските служби од став (1) точка 1), имаат својство на правно лице.

Раководење со инспекциските служби

Член 27

- (1) Со инспекциските служби од член 26, став (1), точка 1) од овој закон, раководи директор (во натамошниот текст: директор), кој врз основа на јавен оглас, го именува и разрешува Владата.
- (2) Јавниот оглас од став (1) на овој член, се распишува шест месеци пред истекот на мандатот на директорот.
- (3) Јавниот оглас го објавува Владата и не може да биде пократок од 15 дена, вклучувајќи го денот на неговото објавување.
- (4) Јавниот оглас се објавува на веб страницата на Владата, како и во најмалку два дневни весници, од кои еден што се издава на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат на службен јазик различен од македонскиот јазик.
- (5) Директорот функцијата ја извршува професионално, со мандат од четири години и со право на уште еден избор.
- (6) Директорот за својата работа одговара пред Владата.
- (7) Со инспекциските служби од член 26, став (1), точки 2) и 3) од овој закон, раководи раководен инспектор од категоријата Б и нивото кое одговара на организацискиот облик на инспекциската служба утврдено со закон (во натамошниот текст: раководител на инспекциската служба).
- (8) Раководителот на инспекциската служба за својата работа одговара пред функционерот односно раководното лице на соодветниот орган односно градоначалникот, во чии рамки работи инспекциската служба.
- (9) Директорот и раководителот на инспекциската служба не може да бидат членови во органи и тела кои ги избира или именува Собранието на Република Северна Македонија или Владата или соодветната единица на локалната самоуправа.

Општи услови за именување на директор

Член 28

- (1) За директор може да биде именувано лице кое:
 - 1) има државјанство на Република Северна Македонија;
 - 2) во моментот на именување со правосилна судска пресуда не им е изречена казна затвор или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;
 - 3) има стекнато најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен;
 - 4) има најмалку шест години работно искуство по дипломирањето, во соодветната област;
 - 5) поседува еден од следниве меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англиски јазик:
 - ТОЕФЕЛ ИБТ – најмалку 74 бода,
 - ИЕЛТС (IELTS) – најмалку 6 бода,
 - ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) – најмалку B2 (B2) ниво,
 - ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) – положен,
 - БУЛАТС (BULATS) – најмалку 60 бода или
 - АПТИС (APTIS) – најмалку ниво B2 (B2);
 - 6) Поседува потврда за активно познавање на компјутерски програми за канцелариско работење.
- (2) Покрај општите услови од став (1) на овој член, со закон може да се утврдат и посебни услови за именување на директор.

Разрешување на директор

Член 29

(1) Директорот може да биде разрешен пред истекот на мандатот за кој е именуван, во следните случаи:

- 1) на негово барање;
 - 2) на предлог на Советот;
 - 3) ако со правосилна судска одлука е осуден за кривично дело со казна затвор или му е изречена казна забрана за вршење на професија, дејност или должност;
 - 4) поради загубена деловна способност за вршење на функција и/или
 - 5) поради повреда на прописите или злоупотреба на функцијата.
- (2) По разрешувањето на директорот, во случаите од став (1) на овој член, Владата во рок од седум дена, именува вршител на должноста, до изборот на нов директор во согласност со одредбите од член 28 од овој закон, но не подолго од три месеци.

Надлежности на директорот

Член 30

(1) Директорот ги врши следните работи:

- 1) ја координира и организира работата на инспекторатот;
- 2) го претставува и застапува инспекторатот;
- 3) презема правни дејствија во име и за сметка на инспекторатот;
- 4) обезбедува услови за ефикасна примена на законите и прописите кои се однесуваат на инспекцискиот надзор;
- 5) одлучува за правата и обврските на вработените во инспекторатот;
- 6) обезбедува услови за стручно усовршување и специјализирана обука на инспекторите;
- 7) донесува акти за внатрешна организација и систематизација на работни места во инспекторатот;
- 8) донесува програмски и извештајни документи, вклучително:
 - стратешки план на инспекторатот,
 - годишен план за работа на инспекторатот,
 - годишна програма за специјализирана обука на инспекторите,
 - шестмесечен извештај за работа на секој инспектор,
 - месечен план за работа на секој инспектор,
 - други документи и акти предвидени со овој или друг закон;
- 9) донесува и други акти за кои е овластен;
- 10) обезбедува јавност во работењето на инспекторатот;
- 11) други работи од надлежност на инспекторатот, во согласност со закон.

(2) Директорот во негово отсуство или кога поради болест и други причини, не е во можност да ја извршува функцијата, го заменува еден од раководните инспектори, овластен од директорот.

Надлежности на раководителот на инспекциската служба

Член 31

(1) Раководителот на инспекциската служба ги врши следните работи:

- 1) ја координира и организира работата на инспекциската служба;

- 2) обезбедува услови за ефикасна примена на законите и прописите кои се однесуваат на инспекцискиот надзор;
 - 3) обезбедува услови за стручно усовршување и специјализирана обука на инспекторите;
 - 4) донесува програмски и извештајни документи, вклучително:
 - стратешки план на инспекциската служба,
 - годишен план за работа на инспекциската служба,
 - годишна програма за специјализирана обука на инспекторите,
 - шестмесечен извештај за работа на секој инспектор,
 - месечен план за работа на секој инспектор,
 - други документи и акти предвидени со овој или друг закон;
 - 5) обезбедува јавност во работењето на инспекциската служба;
 - 6) други работи од надлежност на инспекциската служба, во согласност со закон;
- (2) Раководителот на инспекциската служба во негово отсуство или кога поради болест и други причини не е во можност да ја извршува работата, го заменува еден од раководните инспектори, а доколку нема раководни инспектори, инспектор од категорија В, овластен од раководното лице на соодветниот орган односно градоначалникот, во чии рамки работи инспекциската служба.

V. Следење на работата на инспекциски служби

Проценка на ризик

Член 32

- (1) Инспекцискиот надзор се заснова на проценка на ризикот.
- (2) Според степенот, ризикот може да биде низок, среден и висок.
- (3) Проценката на ризик се прави во текот на подготвувањето на годишниот план за работа на инспекциската служба.
- (4) Проценката на ризик вклучува анализа, управување и известување за ризикот и се спроведува според методологија за проценка на ризик, која ја донесува раководителот на инспекциската служба од член 26, став (1), точки 1) и 2), по претходно мислење на Советот за усогласеност со актот од став (9) на овој член.
- (5) Доколку се сменат околностите врз основа на кои е направена проценката на ризикот, инспекциската служба ќе изврши ревизија на проценката на ризикот, која ќе биде земена предвид при подготвувањето на месечните планови за работа на инспекциската служба.
- (6) Проценката на ризикот, се врши преку:
 - 1) идентификување на ризиците за заштитените добра, права и интереси, животната средина и здравјето на луѓето, кои може да се случат како последица од работата на субјектот на надзор и
 - 2) проценка на тежината на штетните последици и веројатноста за нивно случување.
- (7) Тежината на штетните последици, се проценува врз основа на:
 - 1) природата на штетните последици која произлегува од видот на дејноста на субјектот на инспекциски надзор и/или од карактеристиките на производот кој се става на пазарот односно услугата која се дава од страна на субјектот на инспекциски надзор и
 - 2) обемот на штетните последици, кој произлегува од опфатот на корисници на производот односно услугата која се дава од страна на субјектот на инспекциски надзор;
- (8) Веројатноста на случување на штетни последици се проценува врз основа на:

- 1) претходната работа и постапување на субјектот на инспекциски надзор, вклучувајќи ја и последната утврдена состојба на законитост и безбедност во неговото работење и постапување;
 - 2) стандарди и другите стандардизациски документи кои ја сочинуваат националната стандардизација, како и правилата на добра практика кои ги применува субјектот на инспекциски надзор;
 - 3) системите за управување и внатрешен надзор на работењето на субјектот на инспекциски надзор;
 - 4) состојбата во областа во која се врши дејноста и предвидувањата за идните движења во таа област и
 - 5) внатрешните и надворешните стручни, технички, технолошки и финансиски капацитети на субјектот на инспекциски надзор;
- (9) Елементите на проценката на ризикот, како и зачестеноста на спроведувањето на инспекциски надзор врз основа на проценката на ризик, со акт ги пропишува Советот.

Годишен план за работа на инспекциска служба

Член 33

- (1) Годишниот план за работа на инспекциската служба од член 26 на овој закон, го донесува директорот односно раководителот на инспекциската служба, најдоцна до крајот на тековната, за наредната година, кој се објавува на веб страницата на инспекциската служба.
- (2) Годишниот план од став (1) на овој член, за работата на инспекциската служба од член 26, став (1), точки 1) и 2) на овој закон, најдоцна до 15 ноември се доставува до Советот, во електронска и хартиена форма.
- (3) Советот дава писмена согласност на Годишниот план од ставот (2) на овој член, најдоцна до 15 декември.
- (4) Формата и содржината на Годишниот план од став (1) на овој член, го пропишува Советот.

Месечен план за инспекциски надзор

Член 34

- (1) Врз основа на годишниот план за работа на инспекциската служба, директорот односно раководителот на инспекциската служба од член 26 на овој закон, најдоцна до почетокот на месецот, донесува месечен план за работа на секој инспектор.
- (2) При подготвувањето на месечниот план од став (1) на овој член, директорот, односно раководителот на инспекциската служба треба да го земе предвид и евентуалното отсуството на инспекторот поради користење на годишен одмор, стручно усовршување и обука или други оправдани причини.
- (3) Месечниот план за работа од став (1) на овој член, за инспекциските служби од член 26, став (1), точки 1) и 2), од овој закон, во рок од 10 дена од денот на донесување, се доставува до Советот, за информирање, во електронска форма.
- (4) Формата и содржината на месечниот план од став (1) на овој член, ги пропишува Советот.

Извештај за работа на инспекциска служба

Член 35

(1) Извештајот за работа на инспекциската служба за претходните шест месеци, го донесува директорот односно раководителот на инспекциската служба од член 26 на овој закон, најдоцна до 15 јули за периодот јануари – јуни во тековната година, односно најдоцна до 15 јануари за периодот јули – декември од претходната година, кој се објавува на веб страната на инспекциската служба.

(2) Извештајот од став (1) на овој член, за работата на инспекциските служби од член 26, став (1), точки 1) и 2) од овој закон, најдоцна до 31 јули односно 31 јануари, се доставува до Советот, во електронска и хартиена форма.

(3) Советот дава мислење на Извештајот од ставот (2) на овој член, најдоцна до 31 август односно 28 февруари. Мислењето содржи наоди, насоки и препораки за подобрување на работењето на инспекциската служба.

(4) Доколку мислењето од став (3) на овој член е негативно, Советот, ќе поднесе предлог за разрешување на директорот до Владата, односно предлог за поведување на дисциплинска постапка за дисциплински престап, против раководителот на инспекциската служба, до раководното лице на органот во чиј состав е формирана инспекциската служба.

(5) Најдоцна до 31 март во тековната година, врз основа на шестмесечните извештаи од став (2) на овој член, Советот доставува за информирање до Владата, годишен извештај за работата на инспекциските служби, кој се објавува на веб страната на Советот.

(6) Формата и содржината на извештаите од ставовите (1) и (5) на овој член, ги пропишува Советот.

Регистри и информациски систем за инспекциски надзор

Член 36

Формата и содржината на регистрите, како и начинот на воспоставување, користење и содржината на информацискиот систем за инспекциски надзор од член 18, точка 18) од овој закон ги пропишува Советот.

Инспекциска евиденција

Член 37

(1) Инспекциските служби за вршењето на инспекцискиот надзор, задолжително водат посебна евиденција за податоците кои се однесуваат на инспекциската постапка.

(2) Формата, содржината и начинот на водење на инспекциската евиденција од ставот (1) на овој член, ја пропишува министерот за информатичко општество и администрација.

VI. Статус и вработување на инспектор

Категории и нивоа на работни места за инспектори

Член 38

Работните места на инспекторите се класифицираат во категориите Б и В и соодветните нивоа, како што е пропишано со Законот за административни службеници.

Звања на инспектори

Член 39

Нивоата во рамките на категориите, за инспекторите дополнително се опишуваат со звање, и тоа:

- 1) Б1 – генерален инспектор;
- 2) Б2 – главен инспектор;
- 3) Б3 – помошник главен инспектор;
- 4) Б4 – виш инспектор;
- 5) В1 – советник инспектор;
- 6) В2 – самостоен инспектор;
- 7) В3 – помошник инспектор и
- 8) В4 – помлад инспектор.

Посебен услов за вработување на инспектор

Член 40

(1) Кандидатот за инспектор од категорија Б, покрај општите услови за вработување утврдени во Законот за административни службеници, треба да ги исполнува следните посебни услови:

1) стручни квалификации за сите нивоа од категорија Б – ниво на квалификација VIА според Македонската рамка на квалификации и стекнати најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен;

2) работно искуство и тоа:

- Б1 – најмалку шест години работно искуство по дипломирањето, од кои најмалку две години како инспектор,

- Б2 – најмалку пет години работно искуство по дипломирањето, од кои најмалку две години како инспектор и

- Б3 и Б4 – најмалку четири години работно искуство по дипломирањето, од кои најмалку една година како инспектор;

3) општи работни компетенции за сите нивоа согласно со Рамката на општи работни компетенции;

4) посебни работни компетенции за сите нивоа:

- активно познавање на еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски),

- активно познавање на компјутерски програми за канцелариско работење.

(2) Кандидатот за инспектор од категорија В, покрај општите услови за вработување утврдени во Законот за административни службеници, треба да ги исполнува следните посебни услови за:

1) стручни квалификации и тоа:

- за нивото В1 – ниво на квалификација VIА според Македонската рамка на квалификации и стекнати најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен и

- за нивоата В2, В3 и В4 - ниво на квалификација VIБ според Македонската рамка на квалификации и стекнати најмалку 180 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен и

2) работно искуство и тоа:

- В1 – најмалку три години работно искуство по дипломирањето,

- В2 – најмалку две години работно искуство по дипломирањето,

- В3 – најмалку една година работно искуство по дипломирањето,

- В4 – со и без работно искуство по дипломирањето;

3) општи работни компетенции за сите нивоа согласно со Рамката на општи работни компетенции;

4) посебни работни компетенции за сите нивоа:

- активно познавање на еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски),
- активно познавање на компјутерски програми за канцелариско работење.

Пополнување на работно место за инспектор

Член 41

(1) Слободно работно место за инспектор се пополнува преку следните постапки:

- 1) вработување;
- 2) унапредување на работно место во повисоко ниво за ист вид на инспектор;
- 3) преземање на инспектор од една во друга инспекциска служба, на работно место во иста категорија и ниво;
- 4) преземање на административен службеник во инспекциска служба, на работно место во иста категорија и ниво и
- 5) распоредување на инспектор во иста инспекциска служба на друго работно место на исто ниво за ист вид на инспектор.

(2) Постапките за пополнување на слободно работно место од ставот (1) на овој член, се спроведуваат согласно со Законот за административни службеници и Законот за вработени во јавниот сектор.

VII. Лиценца за инспектор

Обука за стекнување со лиценца за инспектор

Член 42

(1) Обуката за стекнување со лиценца за инспектор се спроведува врз основа на програма за обука и се состои од два дела во вкупно траење од 12 месеци и тоа:

- 1) три месеци интерактивна обука и
 - 2) девет месеци практична работа и обука на работно место, под надзор на ментор во инспекциската служба каде е вработен.
- (2) Менторот се определува од редот на раководни инспектори во инспекциската служба, а доколку такви нема, тогаш инспектор од ниво В1, со најмалку пет години искуство како инспектор.
- (3) Кандидатот за инспектор избран преку постапка за вработување и кандидатот за инспектор вработен преку постапка за преземање на административен службеник, посетува обука за стекнување со лиценца за инспектор од став (1), точки 1) и 2) на овој член.
- (4) Кандидатот за инспектор вработен преку постапка за преземање на инспектор од една во друга инспекциска служба, посетува обука за стекнување со лиценца за инспектор од став (1), точка 2) на овој член.
- (5) Програмата за обука од став (1), точка 1), на овој член ја донесува Советот.
- (6) Програмата за практична работа и обука на работното место од став (1), точка 2), на овој член, ја донесува директорот односно раководителот на инспекциската служба.
- (7) Формата и содржината на програмите за обука од став (1) на овој член, ја пропишува Советот.

Испит за стекнување со лиценца за инспектор

Член 43

- (1) Испитот за стекнување со лиценца за инспектор, се состои од општ и практичен дел.
- (2) Општиот дел од испитот од став (1) на овој член, го организира и спроведува Советот.
- (3) Практичниот дел од испитот од став (1) на овој член, го организира и спроведува инспекциската служба каде е вработен кандидатот за инспектор.
- (4) Општиот дел од испитот од став (1) на овој член, се полага според Програма за испит за лиценца – општ дел, која ја донесува Советот.
- (5) Практичниот дел од испитот од став (1) на овој член, се полага според Програма за испит за лиценца – практичен дел, што ја донесува директорот односно раководителот на инспекциската служба.
- (6) Програмите за испит од ставовите (4) и (5) на овој член, базата на прашања за испитот, како и релевантната литература, се јавно достапни на веб страницата на Советот.
- (7) Кандидатот за инспектор избран преку постапка за вработување и кандидатот за инспектор вработен преку постапка за преземање на административен службеник, по истекот на периодот за обука од член 42, став (1), полага испит за стекнување со лиценца за инспектор, во првата закажана испитна сесија.
- (8) Кандидатот за инспектор избран преку постапка за преземање на инспектор од една во друга инспекциска служба, по истекот на периодот за обука од член 42, став (1), точка 2) од овој закон, полага испит за стекнување со лиценца за инспектор, во првата закажана испитна сесија.
- (9) Кандидатот за инспектор од став (7) и став (8) на овој член, кој не го положил испитот за лиценца за инспектор, има право да го полага истиот уште еднаш, во првата наредна испитна сесија.
- (10) На кандидатот за инспектор од став (7) и став (8) на овој член, кој и при повторното полагање не го положил испитот за лиценца за инспектор, му престанува вработувањето во инспекциската служба.
- (11) Начинот за спроведување на испитот од став (1) на овој член, ги пропишува Советот.

Издавање и важност на лиценца за инспектор

Член 44

- (1) Лиценцата за инспектор во инспекциските служби од член 26, став (1) од овој закон, ја издава Советот, по претходно положен општ дел од испитот од член 43, став (4) од овој закон и добиено писмено известување од инспекциската служба за положен практичен дел од испитот од член 43, став (5) од овој закон.
- (2) Раководното лице на инспекциската служба го доставува писменото известување од став (1) од овој член, во рок од пет дена од денот на полагањето.
- (3) Лиценцата од ставот (1) на овој член, има трајна важност.
- (4) Формата и содржината на образецот за лиценца за инспектор, ја пропишува Советот.

Одземање на лиценца за инспектор

Член 45

- (1) Директорот односно раководителот на инспекциската служба го известува Советот во рок од 7 (седум) денови од конечната на решението за престанокот на вработувањето на инспекторот кога настаниле штетни последици за институцијата а при тоа не се утврдени олеснителни околности за инспекторот кој го сторил престапот или по сила на закон.
- (2) По добивањето на известувањето од ставот (1) на овој член, Советот донесува одлука за одземање на лиценцата за инспектор.

Службена легитимација и значка

Член 46

- (1) Инспекторот има службена легитимација и значка, со која го докажува своето својство, идентитет и овластувања.
- (2) По стекнување со лиценца за инспектор, директорот односно раководното лице на органот односно градоначалникот, во чии рамки е инспекциската служба, му издава на инспекторот службена легитимација и значка од ставот (1) на овој член.
- (3) Во случај на престанок на работниот однос или суспензија согласно со закон, инспекторот е должен со денот на донесување на решение за престанок на работниот однос, односно решение за суспензија да ја врати службената легитимација и значката, на директорот односно раководното лице на органот односно градоначалникот, кој му ги издал.
- (4) Формата и содржината на образецот на службената легитимација и значката на инспекторот, како и начинот на нивното издавање и одземање во инспекциските служби од членот 26 став (1) од овој закон, ги пропишува Советот.

VIII. Права и обврски на инспектор

Општа одредба

Член 47

За прашањата кои се однесуваат на правата и обврските од работниот однос на инспекторите, кои не се уредени со овој закон и за прашањата за кои овој закон не упатува на примена на друг закон, се применуваат одредбите од Законот за вработените во јавниот сектор.

Плата, надоместоци и додатоци на плата на инспектор

Член 48

- (1) Инспекторот има право на плата и надоместоци од плата под услови и критериуми утврдени во Законот за административни службеници, освен ако не е поинаку пропишано со овој закон.
- (2) Инспекторот има право на додаток на плата заради постоење на висок ризик по животот и здравјето при извршувањето на работите и задачите на инспектор во висина од 30% од износот на основната плата.

Стручно усовршување и обука на инспекторите

Член 49

- (1) Инспекторот има право и должност континуирано професионално и стручно да се усовршува и обучува, во согласност со потребите на инспекциската служба во која е вработен.
- (2) Стручното усовршување од став (1) на овој член, се спроведува преку генерички и специјализирани обуки.
- (3) Советот односно градоначалникот, најдоцна до 30 јуни во тековната година, донесува Годишна програма за генерички обуки на инспекторите за наредната година.

(4) Средства за реализација на програмата од став (3) на овој член, се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна Македонија односно буџетот на единиците на локалната самоуправа.

(5) За спроведување на програмата од ставот (3) на овој член, Советот воспоставува внатрешна организациска единица за поддршка на обуката на инспекторите од инспекциските служби од членот 26 став (1) точки 1) и 2) од овој закон.

(6) Специјализираните обуки за инспектори и средствата за нивна реализација, ги обезбедува инспекциската служба.

Индивидуален годишен план за стручно усовршување и обука на инспекторот

Член 50

(1) Врз основа на Годишната програма од членот 49 став (3) од овој закон, директорот односно раководителот на инспекциската служба, најдоцна до 30 ноември во тековната година, донесува Годишен план за индивидуално стручно усовршување и обука на секој инспектор во наредната година.

(2) Во Годишниот план од ставот (1) на овој член, се вклучени најмалку три генерички обуки од Годишната програма од членот 49 став (3) од овој закон.

Награда за инспектор

Член 51

(1) На инспекторот може да му се додели награда во висина од една негова плата еднаш во текот на календарската годината.

(2) Критериумите за доделување на наградата од став (1) на овој член се:

- 1) посебно ангажирање во извршувањето на работата;
- 2) квалитет во извршување на работата;
- 3) значителен придонес во остварувањето на функцијата на инспекциската служба и
- 4) процент за реализација на годишната програма за надзор.

(3) Наградата од ставот (1) на овој член го исклучува надоместокот за успешност во работењето за административни службеници, согласно со Законот за административни службеници.

(4) За паричната награда од ставот (1) на овој член, одлучува директорот односно раководното лице на органот односно градоначалникот, на предлог на непосредно претпоставениот раководител.

(5) Советот донесува упатство за доделување на паричната награда од ставот (1) на овој член.

Осигурување од несреќа при работа

Член 52

Инспекциската служба на своја сметка, задолжително го осигурува инспекторот за случаи на несреќа при работа.

Обврска за чување на тајна

Член 53

Инспекторот е должен, во текот на траењето и по престанокот на вработувањето, да ги чува во тајност сите податоци што ги дознал при вршењето на инспекциски надзор, кои со пропис или со општ акт на субјектот на инспекциски надзор, се утврдени како деловна тајна.

Обврска за заштита на лични податоци

Член 54

Инспекторот е должен, при вршењето на инспекцискиот надзор да ги применува прописите за заштита на личните податоци.

Одговорност на инспекторот

Член 55

(1) Покрај одговорноста за дисциплински престап согласно со Законот за административни службеници, инспекторот е дисциплински одговорен и ако при вршење на инспекцискиот надзор:

- 1) не преземе соодветни мерки кои во согласност со овој или друг закон бил должен да ги преземе;
- 2) не ги извести надлежните органи за прекршување на законите или другите прописи кои со записник ги констатирал при вршењето на инспекцискиот надзор;
- 3) не постапи согласно со обврската за чување на деловна тајна од членот 53 од овој закон и
- 4) не постапи согласно со обврската за примена на прописите за заштита на личните податоци од членот 54 од овој закон.

(2) Против решението за дисциплинска одговорност, донесено од директорот односно раководителот на инспекциската служба, инспекторот има право на жалба во рок од осум дена, до Агенцијата за администрација.

IX. Учинок на инспектор

Управување со учинокот на инспектор

Член 56

(1) За управување со учинокот на инспектор, се воспоставува систем чија цел е унапредување на институционалниот учинок преку унапредување на индивидуалниот учинок и идентификување на недостатоците и потенцијалите за развој на инспекторот.

(2) Системот за управување со учинокот од ставот (1) на овој член, се состои од: план за инспекциски надзор, други работни цели и задачи од членот 58 став (1) од овој закон и индивидуален годишен план за стручно усовршување и обука на инспекторот.

Оценување на учинокот на инспектор

Член 57

(1) Инспекторите во текот на нивната работа, врз основа на постојано следење на нивниот учинок, секоја година се оценуваат најдоцна до 31 јануари во тековната година, за претходната година, во согласност со овој закон.

- (2) Инспекторите кои во текот на годината биле отсутни од работа подолго од шест месеци (боледување, неплатено отсуство и слично, но не и годишен одмор), како и кандидатите за инспектор кои за првпат се вработиле во инспекциската служба и не поседуваат лиценца за инспектор, нема да бидат оценувани.
- (3) Оценувањето на учинокот на инспекторите го врши непосредно претпоставениот раководител.
- (4) Оценувањето на учинокот на инспекторите се врши врз основа на податоци што се однесуваат на резултатите од нивната работа и личните квалитети што ги покажале во текот на работењето.
- (5) Резултатите од работата на инспекторот и личните квалитети, се оценуваат врз основа на критериуми за успешност на инспекторот од член 59 од овој закон.
- (6) Најдоцна осум денови по спроведеното оценување, директорот односно раководителот на инспекциската служба донесува решение за годишна оценка на инспекторот.
- (7) Против решението од став (6) на овој член, инспекторот има право на жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението, до Агенцијата за администрација.
- (8) Начинот на оценување и формата и содржината на образецот за оценување на учинокот на инспекторите, ги пропишува Советот.

Други работни цели и задачи на инспектор

Член 58

- (1) Другите работни цели и задачи на инспекторот, се утврдуваат во описот на работното место во актот за систематизација на работните места на инспекциската служба и во согласност со стратешкиот план и/или годишниот план за работа.
- (2) Другите работни цели и задачи треба да бидат јасни, прецизни и мерливи, со утврдена временска рамка за спроведување.
- (3) Работните задачи на раководните инспектори (категиорија Б), задолжително вклучуваат вршење на инспекциски надзор и тоа:
 - 1) инспектори со ниво Б1 – најмалку 10% од месечното работно време;
 - 2) инспектори со ниво Б2 – најмалку 15% од месечното работно време;
 - 3) инспектори со ниво Б3 – најмалку 25% од месечното работно време;
 - 4) инспектори со ниво Б4 – најмалку 35% од месечното работно време;

Критериуми за успешност

Член 59

- (1) Критериуми за успешност на инспекторите се податоците и информациите за степенот на реализација на:
 - 1) месечниот план за инспекциски надзор од членот 34 од овој закон;
 - 2) другите работни цели и задачи од членот 58 став (1) од овој закон и
 - 3) индивидуалниот годишен план за стручно усовршување и обука на инспекторот од член 50 од овој закон;
- (2) Критериумот од ставот (1) точка 1) на овој член, се вреднува на следниов начин:
 - 1) сооднос помеѓу вкупниот број на планирани инспекциски надзори утврдени во месечните планови за работа на секој инспектор и вкупниот број на извршени инспекциски надзори прикажани во шестмесечните извештаи за работа и тоа:
 - над 95% реализација на планираните инспекциски надзори – 30 бодови,
 - 75-95% реализација на планираните инспекциски надзори – 20 бодови,

- 50-75% реализација на планираните инспекциски надзори – 10 бодови,
 - помалку од 50% реализација на планираните инспекциски надзори – 0 бодови;
- 2) Почитување на законските рокови за подготвување на записници и донесување на инспекциски акти и тоа:
- почитување на роковите во над 95% од надзорите – 20 бодови,
 - почитување на роковите во 75-95% од инспекциски надзори – 15 бодови,
 - почитување на роковите во 50-75% од надзорите – 10 бодови,
 - почитување на роковите во помалку од 50% од инспекциски надзори – 0 бодови;
- 3) Водење на записници и решенија во хартиен и/или електронски формат, уредност во водењето на предметите кои се во работа кај инспекторот и квалитет на писменото изразување на инспекторот и тоа:
- одличен квалитет – 15 бодови,
 - добар квалитет – 10 бодови и
 - лош квалитет – 0 бодови;
- (3) Критериумот од ставот (1) точка 2) на овој член, се вреднува на следниов начин:
- 1) над 95% реализација на другите работни цели и задачи – 20 бодови,
 - 2) 75-95% реализација на другите работни цели и задачи – 15 бодови,
 - 3) 50-75% реализација на другите работни цели и задачи – 10 бодови,
 - 4) помалку од 50% реализација на другите работни цели и задачи – 0 бодови;
- (4) Критериумот од ставот (1) точка 3) на овој член, се вреднува на следниов начин:
- 1) над 95% реализација на индивидуалниот годишен план за стручно усовршување и обука на инспекторот – 15 бодови,
 - 2) 75-95% реализација на индивидуалниот годишен план за стручно усовршување и обука на инспекторот – 10 бодови,
 - 3) 50-75% реализација на индивидуалниот годишен план за стручно усовршување и обука на инспекторот – 5 бодови,
 - 4) помалку од 50% реализација на индивидуалниот годишен план за стручно усовршување и обука на инспекторот – 0 бодови.
- (5) Успешноста на инспекторот се пресметува како збир од остварените бодови во ставовите (2), (3) и (4) на овој член, при што максималната вредност може да изнесува 100 бодови.

Оценка за учинок на инспектор

Член 60

- (1) Оценката за учинокот на инспекторот се изразува описно како резултат на остварените бодови за успешност за период од една година и може да биде:
- 1) „А – особено се истакнува“, од 96 – 100 бодови;
 - 2) „Б – се истакнува“, од 76 – 95 бодови;
 - 3) „В – задоволува“, од 56 – 75 бодови;
 - 4) „Г – делумно задоволува“, од 36 – 55 и
 - 5) „Д – не задоволува“, од 0 – 35 бодови.

Извештај за оценување на учинокот на инспектор

Член 61

- (1) Врз основа на индивидуалните оценки на инспекторите во инспекциската служба, директорот односно раководителот на инспекциската служба подготвува Извештај за оценување.

- (2) Извештајот од ставот (1) на овој член, претставува квалитативна и квантитативна анализа на процесот на оценување на инспекторите.
- (3) Извештајот од ставот (1) на овој член, за оценувањето во инспекциските служби од членот 26 став (1) точки 1) и 2) од овој закон, се доставува до Советот најдоцна до 15 март во тековната година, за информирање.
- (4) Формата и содржината на Извештајот од ставот (1) на овој член, ги пропишува Советот.

Х. Права и обврски на субјектот на инспекциски надзорот при вршење на инспекциски надзор

Право на субјектот на инспекциски надзор

Член 62

Субјектот на инспекциски надзор односно од него определеното лице, има право:

- 1) да предлага и да поднесува докази кои се од значење за утврдување на фактичката состојба, во текот на постапката за вршење на инспекцискиот надзор;
- 2) да одбие да го потпише записникот ако не се согласува со фактите кои се наведени во записникот или ако му е оневозможено правото да даде забелешка на истиот;
- 3) да даде забелешка со образложение, на записникот за извршен инспекциски надзор, во однос на:
 - законитоста на постапката на инспекцискиот надзор,
 - однесувањето на инспекторот и
 - точноста на утврдената фактичка состојба;
- 4) на писмено известување за предметот и времетраењето на редовниот инспекциски надзор, придружено со листа за проверка;
- 5) да биде запознаен со правата и должностите кои ги има во контекст на инспекцискиот надзор;
- 6) да биде запознаен со правниот основ за вршењето на инспекцискиот надзор;
- 7) да го предупреди инспекторот на тајноста на информации кои му ги става на располагање;
- 8) да го придружува инспекторот/ите за време на инспекцискиот надзор кој се врши во просториите на субјектот;
- 9) да добие примерок од секоја листа за проверка која ќе се употреби при инспекцискиот надзор.

Обврска на субјектот на инспекциски надзор

Член 63

- (1) Субјектот на инспекциски надзор е должен на инспекторот да му овозможи пристап до просториите, производите, електронските бази на податоци или кое било друго средство кое е предмет на инспекцискиот надзор, како и увид во целокупната документација и информации неопходни за утврдување на фактичката состојба.
- (2) Субјектот на инспекциски надзорот е должен по писмено барање на инспекторот, во рокот определен со барањето, на инспекторот да му достави или подготви точни и целосни податоци, извештаи, материјали или други документи кои се неопходни за извршување на инспекцискиот надзор.

- (3) Субјектот на инспекциски надзор е должен на инспекторот да му ги обезбеди условите неопходни за спроведување на инспекцискиот надзор.
- (4) Субјектот на инспекциски надзор е должен да определи лице кое ќе биде присутно при вршењето на инспекцискиот надзор.
- (5) Субјектот на инспекциски надзор е должен по образложено писмено барање на инспекторот, да го прекине работењето за време на инспекцискиот надзор, доколку инспекторот на друг начин не може да го изврши инспекцискиот надзор.
- (6) Субјектот на инспекциски надзор е должен веднаш по истекот на рокот определен за извршување на инспекциската мерка, а најдоцна во рок од три дена, писмено и/или по електронска пошта, да го извести инспекторот дали е извршена инспекциската мерка.

XI. Начин и постапка на вршење инспекциски надзор

Цел на инспекциски надзор

Член 64

Целта на инспекцискиот надзор е превентивно делување или преземање на мерки за спречување или отстранување на последиците врз заштитените добра, права или интереси, како и изрекување на инспекциски мерки за отстранување на утврдените неправилности и недостатоци.

Коефициенти на сложеност на инспекциски надзор

Член 65

- (1) Директорот односно раководното лице на инспекциската служба, утврдува пет коефициенти на сложеност на инспекциски надзор.
- (2) Коефициентите на сложеност на инспекциски надзор, се утврдуваат врз основа на следните критериуми:
 - 1) условите во кои се врши инспекцискиот надзор и изложеноста на инспекторот на можни влијанија врз неговото здравје и живот;
 - 2) број на субјекти кои се предмет на инспекциски надзор;
 - 3) број на прописи врз основа на кои се врши инспекциски надзор;
 - 4) потребно време за вршење на инспекциски надзор.
- (3) Според нивото, инспекторот може да врши инспекциски надзор со коефициент на сложеност, како што следува:
 - 1) инспектор со ниво Б1 и Б2 – коефициент на сложеност Q5;
 - 2) инспектор со ниво Б3, Б4 и В1 – коефициент на сложеност Q4 и Q5;
 - 3) инспектор со ниво В2 – коефициент на сложеност Q3 и Q4;
 - 4) инспектор со ниво В3 – коефициент на сложеност Q2 и Q3;
 - 5) инспектор со ниво В4 – коефициент на сложеност Q1 и Q2.
- (4) По исклучок, поради поефикасно спроведување на инспекцискиот надзор, инспекторот може да врши инспекциски надзор и со понизок коефициент на сложеност утврден во ставот (3) на овој член.

Начин и постапка на спроведување на инспекциски надзор

Член 66

- (1) Инспекцискиот надзор се спроведува во согласност со месечниот план за работа на секој инспектор или по писмена наредба на директорот или раководното лице на органот односно градоначалникот, во чиј состав се наоѓа инспекциската служба како и по налог издаден од Советот.
- (2) Постапката на вршење на инспекциски надзор се состои од четири фази и тоа: планирање, спроведување, затворање и документирање на инспекцискиот надзор.
- (3) Поради обемот или сложеноста, инспекциски надзор може да вршат повеќе инспектори.
- (4) При вршење на инспекциски надзор од повеќе инспектори од иста инспекциска служба, се составува еден записник и се донесува еден инспекциски акт, кој се потпишува од сите инспектори кои учествувале во инспекцискиот надзор.
- (5) При вршење на инспекциски надзор, не смее да биде повредена тајноста на личните податоци.
- (6) Начинот на спроведување на инспекциски надзор, на предлог на Советот, со упатство го пропишува Владата.

Легитимирање на инспекторот

Член 67

Пред започнување на вршењето на инспекциски надзор, инспекторот е должен на субјектот на инспекциски надзор да му ја презентира својата службена легитимација и значка.

Видови на инспекциски надзор

Член 68

Инспекцискиот надзор може да биде редовен, вонреден и контролен.

Редовен инспекциски надзор

Член 69

- (1) Редовниот инспекциски надзор е инспекциски надзор врз спроведувањето на соодветните закони и прописите донесени врз основа на тие закони и се врши според однапред предвиден распоред во годишниот план од членот 33 на овој закон и месечниот план од член 34 на овој закон.
- (2) Редовниот инспекциски надзор се најавува со доставување на писмено известување до субјектот на инспекциски надзор за времето и обемот на инспекцискиот надзор.
- (3) Известувањето од ставот (2) на овој член, придружено со листата за проверка од член 69 од овој закон, се доставува најдоцна три работни дена пред отпочнување на вршењето на инспекцискиот надзор.
- (4) По исклучок од ставот (2) на овој член, редовниот инспекциски надзор нема да се најави кога постојат причини за неодложно постапување или оправдана загриженост дека најавата ќе го спречи или намали остварувањето на целта на инспекцискиот надзор или кога за тоа постои јавен интерес за отстранување на опасност по животот и здравјето на луѓето и животната средина.
- (5) Во случаите од ставот (4) на овој член, инспекторот е должен причините да ги внесе во записникот за инспекциски надзор.
- (6) На барање на инспекторот, субјектот на инспекциски надзор подготвува и доставува извештај за самопроверка за исполнување на барањата наведени во листата за проверка член

70 на овој закон, придружен со соодветни документи со кои се докажува веродостојноста на наводите во извештајот.

(7) Редовен инспекциски надзор од иста инспекциска служба кај ист субјект на инспекциски надзор се врши не повеќе од еднаш годишно, освен ако со друг закон не е поинаку определено.

Листа за проверка

Член 70

(1) Листа за проверка е документ кој содржи прашања за проверка и други дејствија за кои е овластена инспекциската служба, утврдени според тежината на можните штетни последици во одредена област во согласност со предметот и обемот на контролата односно проверката.

(2) Инспекциската служба донесува листи за проверка за соодветните области на надлежност, кои се објавуваат на веб страницата на инспекциската служба.

(3) Прашањата за проверка и другите дејствија наведени во листата за проверка од ставот (1) на овој член се задолжителни при редовен инспекциски надзор.

(4) Инспекциската служба врши ажурирање на листата за проверка од ставот (1) на овој член, најмалку еднаш годишно, а по потреба и повеќе.

Вонреден инспекциски надзор

Член 71

(1) Вонредниот инспекциски надзор се врши по службена должност или врз основа на иницијатива поднесена од физички или правни лица, органи на државната или локалната власт, како и по налог на Советот или писмена наредба на министерот, директорот или раководното лице на органот, односно градоначалникот во чиј состав се наоѓа инспекциската служба.

(2) Вонредниот инспекциски надзор по правило е ненајавен инспекциски надзор и истиот се спроведува веднаш, а најдоцна во рок од десет работни дена од приемот на иницијативата или налогот или писмената наредба, од ставот (1) на овој член, во писарницата на инспекциската служба или на службената електронска адреса на инспекциската служба, доколку таква постои.

Иницијатива за инспекциски надзор

Член 72

(1) Иницијативата за инспекциски надзор треба да содржи: назив на инспекциската служба до која се поднесува, име и презиме и адреса на живеење на подносителот односно назив и седиште на правното лице, законски застапник или полномошник доколку го има, краток опис на повредата и назначување на субјектот кај кој се бара вршење на инспекциски надзор.

(2) Инспекторот нема да постапи по иницијативата за инспекциски надзор, во случај кога истата е нецелосна или нејасна и за тоа го известува подносителот, најдоцна во рок од 15 денови од денот на прием на иницијативата.

(3) Инспекторот нема да постапи по анонимна иницијатива за инспекциски надзор, освен ако содржината на иницијативата не покренува прашање од јавен интерес утврден со закон или е неопходно отстранување на непосредна опасност по животот или здравјето на луѓето или имотот од поголема вредност или животната средина.

(4) Во случај кога иницијативата за инспекциски надзор не е во надлежност на инспекциската служба, инспекторот во рок од три работни денови од денот на добивањето, истата ја доставува до надлежната инспекциска служба за натамошно постапување и за истото го известува подносителот на иницијативата.

(5) Најдоцна во рок од 15 дена по завршувањето на вонредниот инспекциски надзор извршен врз основа на поднесена иницијатива, инспекторот е должен да го извести подносителот за резултатите од инспекцискиот надзор.

Налог за вршење на единичен вонреден инспекциски надзор

Член 73

(1) Претседателот на Советот издава налог за вршење на единичен вонреден инспекциски надзор над работата на определен субјект на инспекцискиот надзор, до директорот односно раководителот на инспекциската служба од членот 26 став (1) точки 1) и 2) од овој закон.

(2) Налогот од ставот (1) на овој член, се издава, во следниве случаи:

- 1) на барање на Владата односно друг државен орган односно општина, општина во градот Скопје и град Скопје;
- 2) на барање на физичко или правно лице, доколку во претходна постапка по поднесена иницијатива до инспекциската служба, не е постапено и за тоа нема соодветно образложение;
- 3) по службена должност или на предлог на надлежен член на Советот, поради:
 - заштита на јавен интерес утврден со закон,
 - отстранување на непосредна опасност по животот или здравјето на луѓето или имотот од поголема вредност или животната средина,
 - сложеноста на инспекцискиот надзор или значењето за отстранување на недостатоците.

(3) Налогот од ставот (1) на овој член, се издава во рок од три работни денови, од приемот на барањето односно од дознавањето на повредата на јавниот интерес.

(4) Директорот односно раководителот на инспекциската служба, е должен во рок од три работни дена од добивањето на налогот од ставот (1) на овој член, да го организира и спроведе вонредниот инспекциски надзор.

(5) Најдоцна во рок од пет работни дена по завршувањето на инспекцискиот надзор, директорот односно раководителот на инспекциската служба, е должен до Советот да достави извештај за спроведениот инспекциски надзор.

Налог за вршење на заеднички вонреден инспекциски надзор

Член 74

(1) Претседателот на Советот издава налог за вршење на заеднички вонреден инспекциски надзор над работата на определен субјект на инспекциски надзор, до директорите односно раководителите на инспекциските служби од членот 26 став (1) точки 1) и 2) од овој закон.

(2) Налогот од ставот (1) на овој член, се издава, во следниве случаи:

- 1) на барање на Владата односно друг државен орган односно општина, општина во градот Скопје и градот Скопје;
- 2) по предлог на директор односно раководител на инспекциска служба од членот 26 став (1) точки 1) и 2) од овој закон;
- 3) на барање на физичко или правно лице, доколку во претходна постапка по поднесена претставка до инспекциска служба, не е постапено и за тоа нема соодветно образложение;
- 4) по службена должност или на предлог на надлежен член на Советот, поради:

- заштита на јавен интерес утврден со закон,
- отстранување на непосредна опасност по животот или здравјето на луѓето или имотот од поголема вредност или животната средина,
- сложеноста на инспекцискиот надзор или значењето за отстранување на недостатоците.

(3) Налогот од ставот (1) на овој член, се издава во рок од три работни денови од приемот на барањето односно предлогот односно дознавањето на повредата на јавниот интерес или непосредната опасност.

(4) Налогот од ставот (1) на овој член, содржи: назив на инспекциската служба – координатор, листа на инспекциските служби задолжени за вршење на заеднички вонреден инспекциски надзор, името или називот на субјектот на инспекцискиот надзор и опфатот на заедничкиот вонреден инспекциски надзор.

(5) Координаторот од ставот (4) на овој член, е должен во рок од пет работни денови од добивањето на налогот од ставот (1) на овој член, да го организира и спроведе заедничкиот вонредниот инспекциски надзор.

(6) Најдоцна во рок од десет работни денови по завршувањето на инспекцискиот надзор, координаторот од ставот (4) на овој член, е должен до Советот да достави збиен извештај за спроведениот заеднички вонреден инспекциски надзор.

Одговорност за неспроведување на налог за инспекциски надзор

Член 75

Доколку директорот односно раководителот на инспекциската служба од членот 26 став (1) точки 1) и 2) од овој закон, не постапи по налогот од членовите 73 и 74 од овој закон, без оправдани причини, Советот, на иницијатива на претседателот или член на Советот, ќе поднесе предлог за разрешување на директорот до Владата, односно предлог за поведување на дисциплинска постапка за дисциплински престап, против раководителот на инспекциската служба, до раководното лице на органот во чиј состав е формирана инспекциската служба.

Контролен инспекциски надзор

Член 76

(1) Контролниот инспекциски надзор е инспекциски надзор кој се врши по службена должност со цел инспекторот да утврди дали субјектот на инспекцискиот надзор, по истекот на рокот определен во инспекцискиот акт, при претходно извршен редовен или вонреден инспекциски надзор:

- 1) постапил по инспекцискиот акт во целост;
- 2) делумно постапил по инспекцискиот акт и
- 3) не постапил по инспекцискиот акт.

(2) Непостапувањето односно делумното постапување по инспекцискиот акт, претставува основа за примена на инспекциска мерка во согласност со закон.

Заеднички инспекциски надзор

Член 77

(1) Заеднички инспекциски надзор е редовен или вонреден инспекциски надзор, во кој учествуваат две или повеќе инспекциски служби.

(2) При вршење на заеднички инспекциски надзор, инспекциските служби се должни меѓусебно да соработуваат низ консултации и усогласување.

Трошоци на инспекциски надзор

Член 78

(1) Трошоците за вршење на инспекциски надзор се определуваат според реално направените трошоци за спроведениот инспекциски надзор, трошоците за правење на потребни мерења и лабораториски анализи и трошоците за превоз.

(2) Трошоците од ставот (1) на овој член, за постапка која е завршена без изрекување на инспекциска мерка, ги сноси инспекциската служба која го спровела инспекцискиот надзор.

(3) Трошоците од ставот (1) на овој член, за постапка која е завршена со изрекување на инспекциска мерка, освен опомена, ги сноси субјектот на инспекциски надзор.

(4) Висината на трошоците од ставот (1) на овој член, ја утврдува директорот односно раководното лице на органот односно градоначалникот.

Право на инспекторот при вршење на инспекциски надзор

Член 79

(1) Инспекторот има право да врши инспекциски надзор над субјектите на инспекциски надзор, во секое време и на лице место, во деловните простории, инсталациите и други објекти што не се користат како живеалиште, како и над средствата и опремата за вршење на дејноста и/или активноста за која со соодветен акт, издаден од соодветен орган на државната управа, е регулирано вршењето на дејноста и/или активноста и се пропишани условите под кои истите можат да се вршат.

(2) Инспекторот при вршењето инспекциски надзор, има право:

1) на пристап онаму каде што смета дека е неопходно и во секое време, во простори и деловни простории, локации и транспортни средства и право непречено да ја разгледува целокупната потребна документација на субјектот на инспекцискиот надзор;

2) на пристап во технолошките, производствените и други процеси коишто се дел од дејностите и/или активностите на субјектот на инспекцискиот надзор;

3) да запечати простории и/или предмети во временски период потребен за обезбедување на докази потребни за спроведување на прекршочна или кривична постапка;

4) да изврши увид во документ за идентификација на лицата овластени од субјектот на инспекциски надзор, други вработени или работно ангажирани лица во субјектот на инспекциски надзор, како и физички лица кои се затекнати на местото на инспекцискиот надзор;

5) да го фотографира и снима просторот во кој се врши инспекцискиот надзор, како и предмети кои се предмет на инспекциски надзор;

6) да му изрече на субјектот на инспекциски надзор опомена или друга инспекциска мерка и рок за отстранување на утврдените неправилности и недостатоци, согласно со овој или друг закон;

7) да го надгледува спроведувањето на инспекциските мерки за отстранување на неправилностите и недостатоците, во рокот што го определил;

8) да поднесе барање за поведување на прекршочна и/или кривична постапка против субјектот на инспекциски надзор, до надлежен орган, кој пак е должен, за својата одлука да го известува инспекторот.

(3) Инспекторот има право и обврска да го предупреди или отстрани лицето кое го попречува вршењето на инспекцискиот надзор.

(4) Во случај кога при вршењето на инспекциски надзор, инспекторот ќе утврди прекршување на закон или друг пропис или акт кој е во надлежност на друга инспекциска служба, самиот ја утврдува фактичката состојба и изготвува извештај за неговите наоди кој го доставува до надлежната инспекциска служба.

Соработка со државни органи и други институции

Член 80

(1) Инспекторот има право при вршењето на инспекцискиот надзор, да побара податок од државен орган или правно лице кое води регистар, и тие се должни да соработуваат со инспекторот.

(2) Инспекторот има право при вршењето на инспекциски надзор, да побара присуство на овластено службено лице од органот на државната управа надлежен за внатрешни работи, кое е должно да учествува во спроведувањето на инспекцискиот надзор.

(3) Инспекторот има право при вршењето на инспекциски надзор, да побара присуство на службено лице од стручен орган, соодветна организациска единица на општината, општината во Градот Скопје односно Градот Скопје, други стручни установи и правни лица, ако за утврдување на битни факти или околности е потребно такво стручно мислење.

Инспекциски надзор кај непознат субјект

Член 81

(1) Во случај кога не може да се утврди субјектот на инспекциски надзор, инспекторот на местото на инспекцискиот надзор ќе остави писмена покана до непознат субјект на инспекциски надзор, во која е определено времето за присуство поради вршење на инспекцискиот надзор.

(2) Подоцнежното оштетување, уништување или отстранување на писмената покана од ставот (1) на овој член, не влијае на уредноста на оставањето на писмената покана.

Записник

Член 82

(1) За извршениот инспекциски надзор, утврдената фактичка состојба, констатираниите и утврдени неправилности и недостатоци, забелешки, изјави и други релевантни факти и околности, инспекторот составува писмен записник на местото на вршење на инспекцискиот надзор.

(2) Записникот од ставот (1) на овој член го потпишуваат инспекторот и субјектот на инспекцискиот надзор на кој му се предава еден примерок. Ако субјектот на инспекцискиот надзор одбие да го потпише записникот, инспекторот ќе ги наведе причините за одбивањето.

(3) По исклучок од ставот (1) на овој член, кога поради обемот и сложеноста на инспекцискиот надзор, неговата природа и околностите на работа, не е можно да се состави записник на местото на вршење на надзорот, записникот се составува во службените простории на инспекциската служба во рок од три дена од денот на инспекцискиот надзор со образложение за причините за тоа.

(4) Примерок од записникот од ставот (3) на овој член се доставува на потпишување до субјектот на инспекциски надзор. Доколку во рок од осум дена од денот на приемот, субјектот

на инспекциски надзор не се произнесе во однос на доставениот записник или не го врати потпишан, се смета дека е согласен со неговата содржина.

(5) Формата и содржината на записникот за извршен инспекциски надзор, на предлог на Советот, ги пропишува министерот за информатичко општество и администрација.

Опомена и решение

Член 83

(1) При вршење на инспекциски надзор, инспекторот со решение изрекува опомена и определува рок во кој субјектот на инспекциски надзор е должен да ги отстрани неправилностите и недостатоците, утврдени со записник.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, во случај кога инспекторот ќе оцени дека утврдените неправилности и недостатоци можат да предизвикаат или предизвикуваат непосредна опасност по животот и здравјето на луѓето или финансиска штета или штета по имотот од поголема вредност или загрозување на животната средина или загрозување на јавниот интерес, со решение изрекува друга инспекциска мерка, како задолжување, наредба, забрана и друга мерка, доколку е утврдена со посебен закон, со која најсоодветно ќе се постигне целта на инспекцискиот надзор.

(3) Доколку по истекот на рокот определен при изрекувањето на опомената од став (1) на овој член, инспекторот утврди дека неправилностите и недостатоците се уште не се отстранети, со решение изрекува друга инспекциска мерка, како задолжување, наредба, забрана и друга мерка, доколку е утврдена со посебен закон, со која најсоодветно ќе се постигне целта на инспекцискиот надзор.

(4) Решението од ставовите (1), (2) и (3) на овој член, се донесува веднаш, а најдоцна во рок од осум дена од денот на изготвувањето на записникот од член 82 на овој закон.

(5) Кога при вршењето на инспекцискиот надзор не се утврдени неправилности и други повреди на закон или друг пропис или утврдените неправилности се отстранети во текот на вршењето на инспекцискиот надзор или во рокот утврден со решението од став (1) на овој член, инспекторот ја запира постапката со констатација во записникот од член 82 на овој закон.

(6) По исклучок од ставовите (2) и (3) на овој член, инспекторот може да изрече инспекциска мерка со усно решение наведено во записникот од член 82 на овој закон.

(7) Во случајот од ставот (6) на овој член, инспекторот е должен веднаш, а најдоцна во рокот утврден во став (4) на овој член, да донесе писмено решение за изрекување на инспекциската мерка.

(8) Формата и содржината на решението од ставовите (1), (2) и (3) на овој член, на предлог на Советот, ги пропишува министерот за информатичко општество и администрација.

Правно средство

Член 84

Против решението на инспекторот од членот 83 на овој закон, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, до надлежниот орган за одлучување во втор степен.

Објавување на инспекциски акти

Член 85

Инспекциските акти се објавуваат на веб страницата на инспекциската служба, најдоцна пет дена од денот на донесувањето на актите, а во согласност со прописите за заштита на личните податоци.

XII. Посебни дејствија во инспекциската постапка

Земање примерок

Член 86

Доколку во постапката на инспекцискиот надзор е потребно да се утврди дали производите во производството или во продажбата одговараат на пропишаниот состав, односно квалитет, инспекторот може да земе примерок, во согласност со закон.

Постапка за земање на примерок

Член 87

При земањето на примерок инспекторот е должен:

- 1) во исти услови и во исто време да земе најмногу три примероци во количина потребна за испитување (за прва анализа, за втора анализа по барање на субјектот на инспекцискиот надзор и за супер анализа);
- 2) да состави записник за земањето на примерок;
- 3) примероците да ги запечати и прописно да ги означи;
- 4) да го достави без одлагање примерокот за првата анализа до акредитирана институција за вештачење, а вториот и третиот примерок да ги чува во соодветни услови;
- 5) да го извести писмено и без одлагање субјектот на инспекциски надзор за резултатите од анализата;
- 6) да го достави без одлагање вториот примерок на анализа до друга акредитирана институција по барање на субјектот на инспекциски надзор и
- 7) да го утврди со посебен заклучок износот на трошоците што настанале во текот на постапката во врска со анализата на примероците, во случај кога примерокот не соодветствува со пропишаните стандарди.

Претпоставка за согласност

Член 88

Ако субјектот на инспекциски надзор при земањето на примерокот за анализа не бара истовремено земање на примерок за втора анализа, не може да ги оспорува резултатите од добиената анализа.

Оспорување на резултатите од анализата

Член 89

- (1) Субјектот на инспекциски надзор може да ги оспорува резултатите од анализата на првиот примерок со барање за вршење на анализа на вториот примерок (земен во исто време и на ист начин), во рок од три денови од денот на доставувањето на резултатите од анализата на првиот примерок.

- (2) Ако субјектот на инспекциски надзор, барањето од ставот (1) на овој член не го достави во пропишаниот рок, се смета дека е согласен со резултатите од анализата на првиот примерок.
- (3) Анализата на вториот примерок не може да и се довери на акредитираната институција која ја извршила анализата на првиот примерок.
- (4) Ако резултатите од анализата на вториот примерок не се во согласност со резултатите од анализата на првиот примерок, инспекторот во рок од три денови од приемот на овие резултати е должен да поднесе барање за вршење на супер анализа.
- (5) Супер анализата од ставот (4) на овој член, не може да ја врши акредитирана институција која ги вршела претходните анализи, а ако нема други институции за вршење на тие анализи во земјата, анализата може да се довери на институција од земјите членки на Европската Унија.

Трошоци од анализата

Член 90

- (1) Трошоците од анализата ќе ги сноси субјектот на инспекциски надзор, ако се утврди дека земените примероци не одговараат на пропишаните стандарди.
- (2) Трошоците од анализата ќе ги сноси надлежната инспекциска служба, ако се утврди дека примероците одговараат на пропишаните стандарди.

Привремено одземање на предмети заради обезбедување на докази

Член 91

- (1) Инспекторот може во рамките на вршењето на инспекцискиот надзор, привремено да одземе документи, стока и други предмети кои можат да послужат како доказ во соодветната постапка.
- (2) Одземањето на предметите од ставот (1) на овој член трае до донесувањето на правосилна одлука во постапката.

Задолжително одземање на предмети

Член 92

Инспекторот е должен привремено да одземе предмети, кога е пропишано нивното задолжително одземање, кога со нив е сторен прекршок или кривично дело или ако тоа е потребно заради спречување на потешки последици, во согласност со закон.

Задолжително издавање на потврда за привремено одземени предмети и списи

Член 93

- (1) Инспекторот му издава потврда на субјектот на инспекциски надзор од кого привремено се одземаат предмети и списи.
- (2) Потврдата од ставот (1) на овој член содржи податоци за името и презимето, односно називот на субјектот на инспекциски надзор, времето и местото на одземање на предметите и списите, правниот основ за одземање на предметите и списите, точно назначување на одземените предмети и списи по вид, количество, потпис од одговорното лице на субјектот на инспекциски надзор и други податоци потребни за идентификација на одземените предмети и списи и потпис, име и презиме на инспекторот.

Обврска за предавање на одземените предмети

Член 94

- (1) Одземените предмети или стока, инспекторот ги предава на Агенцијата за управување со одземен имот на Република Северна Македонија.
- (2) Барањето за поведување на прекршочна постапка во врска со ставот (1) од овој член се поднесува до надлежниот суд односно прекршочен орган по спроведувањето на постапка за порамнување.
- (3) Надлежниот судски, прекршочен и друг орган е должен, во случаите од ставот (1) на овој член, да одлучи по итна постапка.

Обезбедување на услови за привремено одземање на предмети

Член 95

Инспекциската служба е должна да обезбеди услови за чување на привремено одземените предмети или жива стока до нивното предавање на Агенцијата за управување со одземен имот на Република Северна Македонија, доколку со закон поинаку не е утврдено.

Привремена забрана за вршење на дејност

Член 96

- (1) Кога инспекцискиот орган ќе утврди неправилности и недостатоци со кои се загрозува животот или здравјето на луѓето или на животната средина и во други случаи определени со закон, инспекторот привремено ќе забрани вршење на дејност на субјектот на надзор со запечатување на просторните, објектите, градилиштата, опремата, средствата за работа и други средства, до отстранување на неправилностите и недостатоците.
- (2) Субјектот на инспекциски надзор не смее да го отстрани знакот за запечатување од ставот (1) на овој член, пред времето определено од инспекторот.

XIII. Односи на инспекциските служби и надлежните органи

Итна постапка

Член 97

- (1) Постапката по барањата и пријавите на инспекторите е итна.
- (2) Надлежниот орган е должен веднаш, а најдоцна во рок од осум дена од денот на поднесувањето да ги земе во разгледување барањата и пријавите на инспекторите, доколку не е определен пократок рок со овој или друг закон.
- (3) Органот до кој е поднесена кривична пријава, барање за поведување на прекршочна постапка или барање за поведување на друга соодветна постапка е должен за резултатите од постапката да ја извести надлежната инспекциска служба.

XIV. Прекршочни одредби

Глоби за субјекти на инспекциски надзор

Член 98

(1) Инспектор изрекува глоба во износ од 1.500 евра во денарска противвредност за прекршок на правното лице, ако:

- 1) на инспекторот не му овозможи пристап до просториите, производите или кое било друго средство кое е предмет на инспекцискиот надзор, како и увид во целокупната документација и информации неопходни за утврдување на фактичката состојба, кои се предмет на инспекцискиот надзор (член 63 став (1));
- 2) на инспекторот не му достави или подготви точни и целосни податоци, извештаи, материјали или други документи кои се неопходни за извршување на инспекцискиот надзор (член 63 став (2));
- 3) не го прекине работењето за време на инспекцискиот надзор (член 63 став (5));
- 4) не му дозволи на инспекторот да земе примерок (член 86);
- 5) не му дозволи на инспекторот привремено да одземе документи, стока и други предмети кои можат да послужат како доказ во соодветната постапка (член 91 став (1) и член 92);

(2) Инспектор изрекува глоба во износ од 450 евра во денарска противвредност за прекршоците од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.

(3) Инспектор изрекува глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност за прекршоците од ставот (1) на овој член на физичко лице.

(4) Инспектор изрекува глоба во износ од 750 евра во денарска противвредност за прекршок на правното лице, ако:

- 1) на инспекторот не му ги обезбеди условите неопходни за спроведување на инспекцискиот надзор (член 63 став (3));
- 2) не определи лице кое ќе биде присутно при вршењето на инспекцискиот надзор (член 63 став (4));
- 3) го отстрани знакот за запечатување на просториите, објектите, градилиштата, опремата, средствата за работа и други средства, пред времето определено од инспекторот (член 96 став (2)).

(5) Инспектор изрекува глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност за прекршоците од ставот (4) на овој член и на одговорното лице во правното лице.

(6) Инспектор изрекува глоба во износ од 150 евра во денарска противвредност за прекршоците од ставот (4) на овој член на физичко лице.

Глоби за директорот односно раководителот на инспекциската служба

Член 99

(1) Глоба во износ од 450 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на директорот односно раководителот на инспекциската служба од членот 26 став (1) точки 1) и 2) на овој закон, ако:

- не го објави на веб страницата на инспекциската служба извештајот за работа за претходните шест месеци најдоцна до 15 јули за периодот јануари-јуни во тековната година, односно најдоцна до 15 јануари за периодот јули-декември од претходната година (член 35 став (1)) и
- ако не го достави извештајот за работа за претходните шест месеци најдоцна до 15 јули за периодот јануари-јуни во тековната година, односно најдоцна до 15 јануари за периодот јули-декември до Советот, во електронска и хартиена форма (член 35 став (2)).

(2) Глобата за прекршоците од ставот (1) на овој член ја изрекува Државниот управен инспекторат.

Порамнување

Член 100

За прекршоците од член 98 на овој закон, пред поднесување на барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежен суд, инспекторот е должен на сторителот на прекршокот да му предложи постапка за порамнување согласно со Законот за прекршоците.

XV. Спроведување на законот и надзор

Спроведување на Законот и надзор

Член 101

- (1) Надзор над спроведувањето на овој закон врши органот на управата надлежен за работите на државната управа.
- (2) Инспекциски надзор над спроведувањето на овој закон, како и на прописите донесени врз основа на него, врши Државниот управен инспекторат.

XVI. Преодни и завршни одредби

Примена на Законот за започнати постапки

Член 102

- (1) Инспекциските постапки започнати пред денот на отпочнувањето со примената на овој закон, ќе се завршат според прописите кои важеле пред денот на отпочнувањето со примената на овој закон.
- (2) Постапките за вработување и унапредување на инспектори започнати пред денот на започнувањето со примената на овој закон, ќе се завршат според Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Македонија“ број 50/10, 162/10, 157/11, 147/13, 41/14, 33/15, 193/15, 53/16, 11/18, 83/18 и 120/18).

Важност на лиценците за инспектор

Член 103

- (1) Лиценците за инспектор издадени пред денот на започнувањето на примената на овој закон важат до истекот на рокот за кој се издадени.
- (2) Три месеци пред истекот на важноста на лиценцата од ставот (1) на овој член, Советот, на барање на носителот на лиценцата, ќе издаде нова лиценца за инспектор со трајна важност.
- (3) Инспекторот кој поседува привремена лиценца издадена пред денот на започнувањето со примената на овој закон, ќе се стекне со лиценца за инспектор согласно со Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Македонија“ број 50/10, 162/10, 157/11, 147/13, 41/14, 33/15, 193/15, 53/16, 11/18, 83/18 и 120/18).
- (4) За лицата кои се стекнале со лиценца за инспектор според прописите кои важеле до денот на отпочнувањето со примената на овој закон, а не се инспектори, нема да се применуваат одредбите од членовите 42 и 43 од овој закон.
- (5) Советот во рок од три месеци од денот на започнување со примена на овој закон, ќе му издаде лиценца за инспектор во соодветната област, на инспектор вработен во инспекциските служби од членот 26 став (1) точка 3) од овој закон.

Додаток на плата на инспектор

Член 104

(1) Одредбата од членот 48 став (2) од овој закон ќе започне да се применува етапно од 1 јануари 2020 година, а целосната примена ќе се реализира до 1 јануари 2022 година.

(2) Додатокот на платата на инспектор етапно ќе се зголемува согласно со ставот (1) на овој член, на следниов начин:

- 1) 10% од 1 јануари 2020 година;
- 2) 10% од 1 јануари 2021 година и
- 3) 10% од 1 јануари 2022 година.

Инспекциски совет

Член 105

(1) Советот со денот на започнување со примена на овој закон, продолжува да работи согласно со надлежностите утврдени во овој закон.

(2) Претседателот и членовите на Советот именувани пред денот на започнување со примена на овој закон, продолжуваат да ја вршат својата функција се до денот на истекување на нивниот мандат, со права, должности и овластувања утврдени со овој закон.

Усогласување на законите

Член 106

Законите со кои е уредена надлежноста на инспекциските служби, ќе се усогласат со одредбите на овој закон во рок од шест месеци од денот на влегување во сила на овој закон.

Усогласување на актите за внатрешна организација и актите за систематизација на работните места

Член 107

Советот и инспекциските служби ќе ги усогласат актите за внатрешна организација и актите за систематизација на работните места во рок од шест месеци од денот на влегување во сила на овој закон.

Донесување на подзаконските акти

Член 108

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегување во сила на овој закон.

Престанок на важност

Член 109

Со денот на започнувањето на примената на овој закон, престанува да важи Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Македонија“ број 50/10, 162/10, 157/11, 147/13, 41/14, 33/15, 193/15, 53/16, 11/18, 83/18 и 120/18).

Влегување во сила

Член 110

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а ќе започне да се применува шест месеци од денот на неговото влегување во сила.